

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

การศึกษาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในการผลิตข้าวนาปีของเกษตรกร

ท.คลองจิก อ.บางปะอิน จ.อยุธยา

โดย

วิศิษฐ์ ศิริวานิชกุล

T097904

ปพ.
๗๖๓ก
๒๕๒๖

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 97904
วัน,เดือน,ปี.....

บัญชีพิเศษฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต

ภาควิชา บริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

ท.ศ. 2526

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

ปัญหาพิเศษ

ของ

นาย วิศิษฐ์ ศิริวานิชกุล
เรื่อง

การศึกษาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในการผลิตข้าวนาปีของเกษตรกร ต.คลองจิก

อ.บางปะอิน จ.อยุธยา ปีการผลิต 25/26

ได้รับการตรวจสอบ และอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อ วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2526

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

()

อาจารย์ รุ่งสรศักดิ์ โนนชัย

กรรมการปัญหาพิเศษ

()

อาจารย์ อนิสิตธี แก้วณา

หัวหน้าภาค

()

อาจารย์ บรรเลง ศรีพิงอินทรีย์

ฉ.พ.

๒๗๖๓๓

๒๕๒๖

๗๕ พ.ย. ๒๕๒๖

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศคุณูปการ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยโดยได้รับความอนุเคราะห์จาก อาจารย์
รังสรรค์ โนชัย ที่ให้ความกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ อาจารย์เสาวคนธ์ เลื่อนกาญจนะ
ซึ่งได้กรุณาตรวจแก้ไขปัญหาพิเศษนี้ด้วยความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ข้าพเจ้า ขอขอบคุณ อาไฟโรจน์ และ อาสมบัติ ศิริวานิชกุล ที่กรุณาช่วยเหลือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ให้

ความดีที่ปรากฏอยู่ในปัญหาพิเศษฉบับนี้ ผู้จัดทำขอมอบให้แก่มุทิตกถาวมาข้างต้น ส่วน
ขอผิดพลาดทุกประการที่เกิดขึ้น ผู้จัดทำขออภัยไว้แต่ผู้เดียว

วิศิษฐ์ ศิริวานิชกุล

มีนาคม 2527

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ความสำคัญของการศึกษา	1
	วัตถุประสงค์	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
	วิธีการศึกษา	4
	ขอบเขตของการศึกษา	5
	การตรวจเอกสาร	6
	นิยามศัพท์	7
2	สภาพท้องถิ่นที่ทำการศึกษา	8
	ที่ตั้งและขนาด	8
	สภาพท้องที่และการชลประทาน	8
	ลักษณะที่คิน	10
	สภาพภูมิอากาศ	10
	การคมนาคม	11
	ลักษณะโดยทั่วไปของตัวอย่างเกษตรกรที่ทำมาศึกษา	11
3	ต้นทุนและรายได้ในการผลิตข้าวนาปี	18
	สภาพการผลิตข้าว	18
	ต้นทุนการผลิต	18
	รายได้	31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	วิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ 33
	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 50 ตัวอย่าง 33
	แบ่งตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกออกเป็น 4 กลุ่ม 34
	ขนาดพื้นที่เพาะปลูก 1 - 30 ไร่ 34
	ขนาดพื้นที่เพาะปลูก 31- 60 ไร่ 35
	ขนาดพื้นที่เพาะปลูก 61-90 ไร่ 36
	ขนาดพื้นที่เพาะปลูก > 90 ไร่ 37
5	สรุปผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ 39
	บรรณานุกรม 44

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวน เกษตรกรที่ใช้เป็นตัวอย่างแยกตามช่วงอายุ	12
2 แสดงขนาดของครอบครัว เกษตรกรที่ใช้เป็นตัวอย่าง	13
3 แสดงการถือครองที่ดินของ เกษตรกรที่ใช้เป็นตัวอย่าง	14
4 แสดงการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ของเกษตรกรที่ใช้เป็นตัวอย่าง	15
5 แสดงการกู้ยืมเงินของ เกษตรกร ตัวอย่างจากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ	16
6 ต้นทุนผันแปรต่อไร่	19
7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยต่อไร่ ของต้นทุนผันแปรตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรตัวอย่าง	22
8 ต้นทุนคงที่ต่อไร่	24
9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยต่อไร่ ของต้นทุนคงที่ตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรตัวอย่าง	25
10 ต้นทุนทั้งหมดของจำนวนตัวอย่าง 50 ตัวอย่าง	26
11 ต้นทุนทั้งหมดตามขนาดพื้นที่เพาะปลูก 1-30 ไร่	27
12 ต้นทุนทั้งหมดตามขนาดพื้นที่เพาะปลูก 31-60 ไร่	28
13 ต้นทุนทั้งหมดตามขนาดพื้นที่เพาะปลูก 61-90 ไร่	29
14 ต้นทุนทั้งหมดตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกมากกว่า 90 ไร่	30
15 เปรียบเทียบผลผลิตข้าวที่ได้รับและรายได้อต่อไร่ตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรตัวอย่าง	32
16 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนผันแปร และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนทั้งหมด ต่อไร่ตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรตัวอย่าง	38

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 แสดงต้นทุนและรายได้ ตามขนาดพื้นที่เพาะปลูก ของเกษตรกรตัวอย่าง	40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	แผนที่สังเขปอำเภอบางปะอิน	9
2	แสดงต้นทุนต้นแปรต่อไร่ในการทำนาของเกษตรกรตัวอย่าง	20
3	แสดงต้นทุนคงที่ต่อไร่ในการทำนาของเกษตรกรตัวอย่าง	24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษามลคอมแทนทาง เศรษฐกิจในการผลิตข้าวนาปีของเกษตรกร ท. คลองจิก

อ. บางปะอิน จ. อโยธยา ปีการศึกษา 25/26

บทนำ

ความสำคัญของการศึกษา

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญที่สุดของประเทศกล่าวคือ

1.) ความสำคัญต่อการบริโภคของประชากรในเมืองไทยเรานั้นซึ่งถือว่าข้าวเป็นอาหารที่สำคัญที่สุดของคนไทยมาเป็นเวลาช้านานแล้วทั้งในอดีตและปัจจุบันนี้เพราะคนไทย — บริโภคข้าวเป็นอาหารหลักทุกวันซึ่งถ้าคิดเฉลี่ยของการบริโภคแล้วมากกว่าประเทศอื่น ๆ ในโลก และพอจะกล่าวได้ว่าประชากรของโลกบริโภคข้าวเฉลี่ยประมาณ 118 กก./คน/ปี ส่วนคนไทยเรานี้บริโภคข้าวเฉลี่ย 33.5 กก./คน/ปี ดังนั้นจึงคาดคะเนได้ว่าประชากรของโลกจะมีข้าวในปริมาณที่ไม่เพียงพอต่อการบริโภคเพราะจำนวนการเพิ่มของประชากรของโลกในปีหนึ่ง ๆ มีจำนวนมากกว่าการเพิ่มของผลผลิตข้าวในแต่ละปี หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การเพิ่มผลผลิตของข้าวนั้นไม่สมดุลงับการเพิ่มจำนวนของประชากรที่จะต้องบริโภคข้าวเป็นอาหารหลักในแต่ละวัน เนื่องจากจำนวนเนื้อที่ปลูกข้าวจำกัด ซึ่งคือในประเทศไทยไม่เพียงแค่ว่าไม่มีข้าวที่บริโภคให้เพียงพอไปประเทศแล้วยัง จะไม่สามารถนำข้าวส่งออกนอกประเทศได้อีกด้วย ทำให้รายได้และ เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำลงยิ่งขึ้น

2.) ความสำคัญทาง เศรษฐกิจ เนื่องจากประชากรของโลกส่วนมากบริโภคข้าวเป็นอาหาร แม้ว่าพื้นที่ทำการผลิตข้าวที่มีอยู่ทุกวันนี้มีอยู่จำกัด ดังนั้นจึงทำให้ข้าวมีความสำคัญทางเศรษฐกิจของโลก กล่าวคือ ถ้าประเทศไทยผลิตข้าวได้จำนวนมากก็จะมีข้าวส่วนหนึ่งเอาไปบริโภค ซึ่งเป็นการช่วยเศรษฐกิจของประเทศคนได้ โดยไม่ต้องเสียเงินสั่งซื้อมาจากต่างประเทศ และอีกจำนวนหนึ่งที่เหลือก็ส่งไปขายยังต่างประเทศเป็นผลทำให้มีรายได้เข้ามาในประเทศไทยได้มาก

จากความสำเร็จของข้าวคังกล่าว ประเทศที่เขยื้อนจากแคลนข้าวต่างก็พยายามรีบเร่งปรับปรุงเทคนิคต่าง ๆ ในด้านการผลิตให้ดีขึ้น สำหรับประเทศไทยในระยะปีการเพาะปลูกที่ - ผ่านมาผลผลิตข้าวของเมืองไทยจะขยับเขยื้อนลง คือในปี 2526 นี้ประเทศไทยทำสัญญาขายข้าวทางภาครัฐบาลเพิ่มเติมเพียง 1000 ตันเท่านั้น ข้าวจำนวนคังกล่าวเป็นข้าวเหนียว 10% เมล็ดขายรายให้แก่มาเลเซีย ไม่เพียงแต่ภาครัฐบาลเท่านั้น ภาคเอกชนก็ยังอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ เนื่องจากราคาข้าวในประเทศไทยผันผวนมากราคาข้าวในตลาดโลกซึ่งคาดกันว่าจะมีแนวโน้มสูงขึ้นบ้าง ก็ไม่เพิ่มไปตามคาดหมาย ทั้งนี้เนื่องจากผลผลิตข้าวของโลกปี 25/26 ได้เพิ่มจากปีก่อน แทนที่จะลดลงตามที่คาดหมายกันไว้แต่แรก กล่าวคือ จากการประมาณครั้งล่าสุดของ กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ในปี 25/26 ทั่วโลกผลิตข้าวได้ทั้งสิ้น 416.8 ล้านตัน ข้าวเปลือกเมื่อเทียบกับปี 24/25 เพียง 412.7 ล้านตัน ข้าวเปลือกในปี 25/26 ยังมีสต็อกข้าวคงเหลือยกมาจากปี 24/25 อีกประมาณ 21.8 ล้านตัน ข้าวสาร ดังนั้นผู้นำเข้าจากต่างประเทศและบริษัท นายหน้าค้าข้าวยุโรปจึงเสนอซื้อข้าวจากไทยมาในราคาที่ต่ำ คุ้มเหตุนี้เองควรที่จะหาทางปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรใน ค. คลองจิก อ. บางปะอิน จ. อุบลราชธานี ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาโดยการศึกษาต้นทุนการผลิตและรายได้จากการทำนา เพื่อหาทางลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น เกษตรกรจะได้มีฐานะที่มั่นคงกว่าเดิมเป็นการปรับปรุงคุณภาพการเกษตรซึ่งทำให้มีผลต่อรายได้ของเกษตรกรใน ค. คลองจิก และต่อเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย

ปัญหาเรื่องข้าวในประเทศไทยมีอยู่หลายอย่าง ทั้งเนื่องการผลิต การตลาด และปัญหาการเพิ่มผลผลิตข้าว ซึ่งเป็นปัญหาหนึ่งที่มีความสำคัญ ดังนั้นผู้ทำการศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นทุนการผลิตและรายได้จากการทำนาใน ค. คลองจิกนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำนา จากสภาพการณ์ทั้งนี้คือจนถึงปัจจุบันพบว่า

1. ชาวนาใน ค. คลองจิก อ. บางปะอิน จ. อุบลราชธานี ส่วนใหญ่มีฐานะยากจนมาก ทั้งที่มีการทำนากันทุกปี

2. ขาวนาในกำพลนี้คือผู้ที่มีเงินสินจากพ่อค้า, นายทุน หรือ ข.ก.ส. มาลงทุนทำนาและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในอัตราดอกเบี้ยที่สูง
3. ในการชำระหนี้สินหรือค่าเช่านามักจะชำระเป็นเงินสดและข้าวเปลือก ทำให้ขาวนามีรายไถ่ลดลง ทำให้ไม่พอใช้จ่ายในครอบครัว และเป็นทุนในการทำนาในปีต่อไป
4. ต้นทุนการผลิตข้าวของขาวนามีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาค้นทุนและรายไถ่ในการผลิตข้าวนาปีของ เกษตรกร ใน ค. คลองจิก อ.บางปะอิน จ. อุบลราชธานี ปีการผลิต 25/26
2. เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจในการผลิตข้าวนาปีของ เกษตรกรใน ค. คลองจิก อ.บางปะอิน จ. อุบลราชธานี
3. เพื่อศึกษารายไถ่ของการผลิตข้าวนาปีของ เกษตรกรในกำพลนี้
4. เพื่อศึกษาปัญหาต่าง ๆ ของการผลิตข้าวนาปีของ เกษตรกรใน ค. คลองจิก
5. เพื่อศึกษาความเป็นอยู่ของขาวนาใน ค. คลองจิก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากวัตถุประสงค์ของการศึกษาในเรื่องอัตราผลตอบแทนและรายไถ่จากการผลิตข้าวนาปีของ เกษตรกรนั้นหวังเพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมการผลิตข้าวนาปีของ เกษตรกรใน ค. คลองจิก อ.บางปะอิน จ. อุบลราชธานี

วิธีการศึกษา

สำหรับข้อมูลที่ทำการศึกษาแยกออกเป็นชั้น ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ใช้ ในการศึกษาถึงต้นทุนการผลิตข้าวนาปี นั้นจะใช้ข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary data) ซึ่งรวบรวมจากเอกสารของทางราชการ เช่น จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, สำนักงานเกษตรอำเภอ และหนังสือต่าง ๆ ที่มีการศึกษาถึงต้นทุนการผลิต ส่วนรายได้จากการผลิตข้าวนาปีนั้นจะใช้ข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary data) ซึ่งได้จากการออกไปสัมภาษณ์ทั่วเกษตรกรเองโดยการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

ก. ทำการสำรวจพื้นที่และขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรอำเภอ, กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน

ข. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างและสัมภาษณ์เกษตรกรตัวอย่างในตำบลคลองจิก ฤดูกาลผลิต 2525/26 ซึ่งการศึกษาระหว่างโดยการสุ่มตัวอย่างของเกษตรกรในตำบลคลองจิก โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เป็นการเลือกตัวอย่างจากประชากร ค. คลองจิกที่ห่านาปีมี 205 ครัวเรือนทั้งหมด 8 หมู่ โดยคัดเลือกตัวอย่างหมู่ที่ 1, 3, 5, 7, 8 จำนวน 50 ตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 25 จากเกษตรกรที่ห่านาปีทั้งหมดใน ค. คลองจิก

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ที่รวบรวมมาได้ซึ่งแยกเป็นต้นทุนและรายได้จากการผลิตข้าวนาปี ซึ่งข้อมูลที่ได้อาจวิเคราะห์ในรูปของค่าเฉลี่ยทางเลขคณิต (Arithmetic mean) ทั้งหมด สำหรับอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในการผลิตข้าวนาปีของเกษตรกร ค. คลองจิกจะใช้หลักการวัดอัตราผลตอบแทนในการทำนาได้ 2 วิธีดังนี้คือ

$$1. \text{ อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนผันแปร} \quad \frac{\text{รายได้สุทธิ}}{\text{ต้นทุนผันแปร}} \times 100$$

$$2. \text{ อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนทั้งหมด} \quad \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ต้นทุนทั้งหมด}} \times 100$$

ในที่นี้ รายได้สุทธิ รายได้ทั้งหมด - ต้นทุนผันแปร
กำไรสุทธิ รายได้ทั้งหมด - ต้นทุนทั้งหมด

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษานี้จะทำการศึกษาเฉพาะอัตรารวมต้นทุนและรายได้จากการผลิตข้าวนาปีของเกษตรกรใน ก. คลองจิก อ. บางปะอิน จ. อุบลราชธานี ซึ่งมีทั้งหมด 8 หมู่บ้านในการศึกษาจะสุ่มตัวอย่างในหมู่ที่ 1, 3, 5, 7, 8 ของปีการผลิต 2525/26 นอกจากนี้ยังได้แบ่งกลุ่มเกษตรกรออกเป็นขนาดต่าง ๆ ตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรดังนี้

พื้นที่เพาะปลูกของ เกษตรกร (ไร่)	จำนวนตัวอย่าง	คิดเป็นร้อยละ
1 - 30	12	24
31 - 60	23	46
61 - 90	9	18
มากกว่า 90	6	12
รวม	50	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากกลุ่มของ เกษตรกรที่ได้แบ่งขนาดต่าง ๆ ตามข้างบนนี้ผู้ศึกษาจะใช้ในการเปรียบเทียบอัตรารวมต้นทุนและรายได้จากการผลิตข้าวนาปีของ เกษตรกรในแต่ละกลุ่ม

การตรวจเอกสาร

1. กองเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องภาวะการผลิต และการค้าข้าวของไทย 2523 - 2524

ปัจจุบันการผลิตข้าวดำเนินไปในรูปของการค้ามากขึ้น แต่ประชากรภายในประเทศก็เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ประมาณ 3.4% ต่อปี ซึ่งทำให้ปริมาณอาหารบริโภคเพิ่มมากขึ้น ถ้าอัตราการผลิตไม่เพิ่มมากขึ้นกว่าความต้องการของผูบริโภคแล้วไม่เพียงแต่ปริมาณข้าวของผูบริโภคจะไม่เพียงพอในประเทศแล้วยังไม่สามารถมีข้าวส่งออกนอกประเทศอีกด้วยซึ่งจะทำให้รายได้และเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำลง

2. พงษ์ วิทิตเพ็ร โต้ทำการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตข้าวหน้าปี ท. ลำปลาหิว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปีการผลิต 2523/24 พอสสรุปไว้ว่า ต้นทุนในการผลิตข้าวของชาวหน้ามีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ และชาวหน้าส่วนใหญ่จะกู้หนี้ยืมสินจากพ่อค้า, นายทุน นำมาลงทุนทำนา และเสียดอกเบี้ยในราคาที่สูงในขณะที่ราคายาให้พ่อค้านั้นต่ำกว่าปกติ ซึ่งเป็นสาเหตุให้ชาวหน้ามีรายได้น้อยไม่พอที่จะใช้จ่าย

3. ธนิทร กิตติขัญชากุล โต้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนที่เป็นเงินสดและผลที่ได้รับจากการทำนาใน จ. อ่างทอง ฤดูกาลการผลิต 2523 ได้พิจารณาศึกษารายจ่ายที่เป็นเงินสดซึ่งชาวหน้าได้จ่ายไปจริง ๆ สำหรับการทำนาปี จากการศึกษาปรากฏว่ารายจ่ายที่เป็นเงินสด ซึ่งชาวหน้าได้จ่ายไปจริง ๆ แยกเป็นประเภทได้ 3 ประเภทคือ

1. ต้นทุนเกี่ยวกับการเตรียมดิน เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
2. ต้นทุนเกี่ยวกับการดูแลรักษา เช่น ค่านุ้ย, ยาปราบศัตรูพืช
3. ต้นทุนการเก็บเกี่ยว เช่น ค่าแรงงาน

4. นายสมนึก ศรีปลั่ง ใ้ค้ศึกษาฟังก์ชันการผลิตข้าวนาปีของเกษตรกรใน จ. สุรินทร์ ปีการผลิต 2524/25 พอสรุ้ป้ไ้กว่าในการผลิตข้าวนาปีชาวนามีต้นทุนในการผลิตไร่ละ 614.49 บาท แบ่ง เป็นต้นทุนผันแปรที่เป็นเงินสด 171.27 บาท ที่ไม่เป็นเงินสด 369.07 บาท และต้นทุนคงที่ที่เป็นเงินสด 12.38 บาท ที่ไม่เป็นเงินสด 121.77 บาท

นิยามศัพท์

ต้นทุนผันแปร หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับปัจจัยผันแปร ซึ่งสามารถจะเพิ่ม, ลด หรือเปลี่ยนแปลงปริมาณการใช้ได้ หรือเปลี่ยนแปลงได้ตามจำนวนผลผลิตที่ ต้องการจะผลิตได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เช่น ค่าปุ๋ย, ค่ายาปราบ ศัตรูพืช, ค่าเมล็ดพันธุ์, ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน ฯลฯ

ต้นทุนคงที่ หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับปัจจัยคงที่ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ไม่มีการ เปลี่ยนแปลง ซึ่งได้แก่ ค่าใช้ที่ดิน ค่าภาษีที่ดินและค่าเสียโอกาสเงินลงทุน

ปัจจัยการผลิต หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตออกมา อันได้แก่ ปุ๋ย, ยาปราบศัตรูพืช, เมล็ดพันธุ์, ที่ดิน, แรงงานและทุน

ต้นทุนทั้งหมด หมายถึง ต้นทุนคงที่รวมกับต้นทุนผันแปร

รายได้สุทธิ หมายถึง รายได้ทั้งหมดหักด้วยต้นทุนผันแปร

กำไรสุทธิ หมายถึง รายได้ทั้งหมดหักด้วยต้นทุนทั้งหมด

รายได้ หมายถึง รายได้ที่ไ้จากการขายข้าวโคขที่ไม้ไ้หักค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

ผลผลิต หมายถึง ผลผลิตข้าวที่ไ้รับจากการทำนาของ เกษตรกร

ราคา หมายถึง ราคาเฉลี่ยที่ไ้จากการขายข้าวของ เกษตรกรทั้งหมด 50 ครัว้อย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

สภาพท้องถิ่นที่ทำการศึกษาที่ตั้งและขนาด

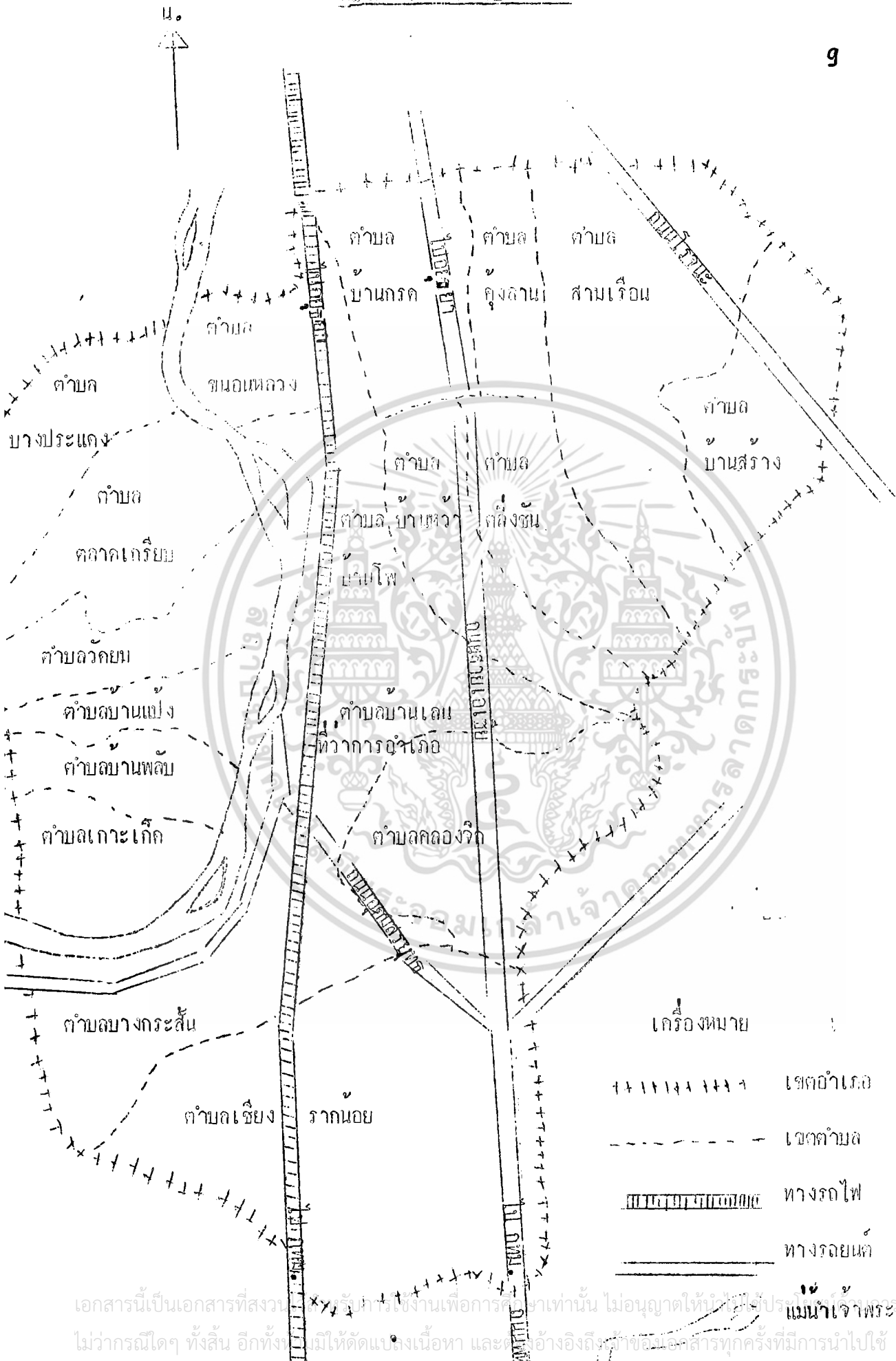
ตำบลคลองจิกมีอยู่ห่างออกไปทางใต้ของจังหวัดอยุธยาและห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 20 กม. ตั้งอยู่อำเภอบางปะอิน จ.อยุธยา มีพื้นที่ทั้งหมด 14061 ไร่ เป็นพื้นที่ในการทำนาปี 13520 ไร่ นาปรัง 30 ไร่ พืชไร่ 6 ไร่ ไม้ผล 32 ไร่ ที่เหลือที่อยู่อาศัย ซึ่งมีอาณาเขตดังต่อไปนี้

- ทิศเหนือ จากตำบลบางเลน อ.บางปะอิน จ.อยุธยา
- ทิศใต้ จากตำบลบางกระดี่ และตำบลเวียงรากน้อย อ.บางปะอิน จ.อยุธยา
- ทิศตะวันออก จากตำบลอศุโธ อ.วังน้อย จ.อยุธยา
- ทิศตะวันตก จากตำบลบางเลน และตำบลบางกระดี่ อ.บางปะอิน จ.อยุธยา

ในตำบลคลองจิกมีคุ้มวัดทั้งหมด 8 คุ้ม ท้องที่ที่ทำการสุขตำบล ไล่แก่ หมู่ที่ 1, 3, 5, 7 และ 8

สภาพท้องที่และการชลประทาน

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มและโล่ง เหมาะแก่การเพาะปลูกข้าวนาปีเพราะมีน้ำเพียงพอก่อนที่ประมาณ 6 เดือน สำหรับฤดูแล้งและต้นฤดูฝนคือช่วงเดือนเมษายนถึงสิงหาคม หากฝนตกหนักที่ประชากรที่อยู่ห่างไกลจากแม่น้ำ, ลำคลองจะเดือดร้อนมากเกี่ยวกับเรื่องน้ำดื่ม น้ำใช้ นอกจากฝนจะตกหรือท่วมน้ำไว้ใช้เพื่อขรรเทาความเดือดร้อนในช่วงฤดูแล้งและต้นฤดูฝน การทำนาส่วนใหญ่ในเขตนี้จึงต้องอาศัยธรรมชาติเข้าช่วย ถ้าฝนไม่ตกตามฤดูกาล ก็จะทำให้การทำนาได้รับความเสียหาย บางครั้งต้องหว่านเมล็ดพันธุ์ถึง 2 - 3 ครั้งต่อฤดูกาลผลิตเพราะ

เครื่องหมาย

+++++	เขตอำเภอ
- - - - -	เขตตำบล
	ทางรถไฟ
=====	ทางรถยนต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์อื่นใด
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และตีพิมพ์อย่างอื่นโดยไม่ขออนุญาตสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 หมายเหตุ: แผนที่ฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยกรมแผนที่ทหารบก. และกรมแผนที่อากาศ

ทำให้ไร่นามีน้ำไหลหล่อเลี้ยงต้นข้าวได้อย่างเพียงพอ

— ฤดูหนาว อากาศหนาวพอประมาณอุณหภูมิต่ำสุด ช่วงเดือนธันวาคมประมาณ 17°ซ. และน้ำจากที่ชลประทานกักเอาไว้ก็จะถูกระบายออกทำให้พื้นที่นาแห้ง ซึ่งตรงกับช่วงที่ทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวพอกี

การคมนาคม

การคมนาคมภายในตำบลคลองจิกนี้สามารถแบ่งเส้นทางได้ 2 ทางด้วยกัน คือ ทางบก และทางน้ำ ทางบกมีถนน 2 สายคือ ถนนสายเอเชีย ตัดผ่านกลางตำบล และมีทางลูกรังเชื่อมเข้าหมู่ที่ 7, 8 เป็นระยะทางประมาณ 4 กม. ส่วนทางคามทิศตะวันตกเฉียงใต้จะมีถนนสายอุบลสมรบุรีตัดผ่านและมีทางเชื่อมจากถนนสายนี้เป็นถนนลูกรังเข้าสู่หมู่ที่ 3 ระยะทางประมาณ 3 กม. ดังนั้นการเดินทางจึงค่อนข้างสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ เพราะประชากรมักจะมีบ้านเรือนที่อยู่อาศัยกันเป็นกลุ่ม ๆ จึงทำให้ไม่สามารถมีถนนเชื่อมโยงตามหมู่บ้านได้ตลอดซึ่งประชากรเหล่านี้ส่วนใหญ่มักจะสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัยริมแม่น้ำ ลำคลอง ในฤดูแล้งคลองบางคลองก็ขึ้นเขื่อนไม่สามารถใช้เรือในการสัญจรไปมาได้ ต้องใช้รถจักรยาน, จักรยานยนต์ หรือเกวียนยังถนนสายเอเชียเพื่อที่จะใช้รถโดยสารในการเดินทางต่อไป นอกจากนี้ยังมีหมู่บ้านบางหมู่บ้านซึ่งปลูกบ้านเรือนที่อยู่อาศัย กลางทุ่งนาไม่มีแม่น้ำ ลำคลองและถนนตัดต่อซึ่งขาดต่อการเดินทาง การคมนาคมต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นจะมีความลำบากมากในช่วงฤดูฝน ส่วนในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคม ซึ่งเป็นหน้าน้ำท่วม การสัญจรไปมาส่วนใหญ่จึงใช้ทางน้ำแล้วไปต่อทางบกอีกครั้งหนึ่ง หรือไปทางน้ำทางเดียว

ลักษณะทั่วไปของตำบล เกษตรกรที่นำพาศึกษา

ลักษณะครอบครัว เกษตรกรหัวหน้าครอบครัว เกือบทั้งหมดเป็นเพศชายส่วนใหญ่มีถือศาสนาพุทธและมีจำนวนน้อยที่นับถือศาสนาอื่นและจากการสุ่มตัวอย่าง เกษตรกรพบว่าชาวนาใน -

ค่าเฉลี่ยของ จีมีอายุที่แตกต่างกันออกไปทั้งแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนเกมกรรที่ใช้เป็นตัวอย่างแยกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวนตัวอย่าง (ตัวอย่าง)	คิดเป็นร้อยละ
25 - 30	2	4
31 - 35	7	14
36 - 40	1	2
41 - 45	8	16
46 - 50	7	14
51 - 55	11	22
56 - 60	5	10
61 - 65	5	10
66 - 70	2	4
71 - 75	2	4
รวม	50	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางจะเห็นว่าเกมกรรส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ระหว่าง 51 - 55 ปีหรือคิดเป็นร้อยละ 22 และรองลงมาอายุ 41 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 16 สำหรับเกมกรรที่มีอายุอยู่ระหว่าง 36 - 40 ปี จะมีจำนวนน้อยที่สุดหรือคิดเป็นร้อยละ 2 ของเกมกรรทั้งหมดที่ใช้เป็นตัวอย่าง

22 100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับการศึกษา

จากการสำรวจทัศนระดับการศึกษาของ เกษตรกรพบว่าส่วนใหญ่เกษตรกรมีระดับความรู้ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นชั้นประโยคประถมศึกษาในเกณฑ์บังคับมีจำนวนถึง 47 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 94 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 50 ตัวอย่างเกษตรกรที่มีการศึกษาดังระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มีเพียง 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 4 และเกษตรกรที่มีการศึกษาดังชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพียง 1 รายเท่านั้น หรือคิดเป็นร้อยละ 2 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนมากยังมีการศึกษาคำแค้ก็อ่านออกเขียนได้

ขนาดของครอบครัว

เกษตรกรชาวนาส่วนใหญ่จะมีสมาชิกอาศัยอยู่แตกต่างกันออกไปแล้วแต่ฐานะความเป็นอยู่และประเพณีนิยมของแต่ละครอบครัว ซึ่งจะแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงขนาดของครอบครัวเกษตรกรที่ใช้เป็นตัวอย่าง

จำนวนผู้อยู่อาศัย (คน)	จำนวนตัวอย่าง (ตัวอย่าง)	คิดเป็นร้อยละ
1 - 3	10	20
4 - 6	25	50
7 - 9	11	22
10 คนขึ้นไป	4	8
รวม	50	100

ที่มา : จากการสำรวจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการวางแผนให้เห็นว่าขนาดของครอบครัวเกษตรกรชาวนาส่วนใหญ่มีถึง 25 ครอบครัวใน 50 ครอบครัวตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 50 เป็นครอบครัวที่มีผู้อยู่อาศัย 4 - 6 คน และขนาดของครอบครัวที่มีผู้อยู่อาศัย 7 - 9 คนมี 11 ครอบครัวใน 50 ครอบครัวตัวอย่างซึ่งคิดเป็นร้อยละ 22 ตามลำดับ

การถือครองที่ดิน

จากการสำรวจปรากฏว่าพื้นที่การทำนาส่วนใหญ่เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมดทำให้เกษตรกรยังคงสามารถยืดอกายีทำการทำนาอยู่ได้เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ต้องจ่ายค่าเช่าถึงแม้ว่าค่าใช้จ่ายในการทำนาระดับก็ตาม นอกจากนี้ยังมีเกษตรกรถึง 32% ที่มีที่ดินเป็นของตนเองบางส่วน มีความขาดจนไม่สามารถที่จะซื้อที่ดินเป็นของตนเอง ได้ดังนั้นจึงต้องเช่าที่ดินเพื่อทำนาและในการเช่าที่ดินใน ต.คลองจิกนี้คิดค่าเช่าไร่ละ 100 บาท/ฤดูกาลผลิต

ตารางที่ 3 แสดงการถือครองที่ดินของ เกษตรกรที่ใช้เป็นตัวอย่าง

การถือครองที่ดิน	จำนวนตัวอย่าง (ตัวอย่าง)	คิดเป็นร้อยละ
ของตนเองทั้งหมด	27	54
เช่าทั้งหมด	7	14
ของตนเองบางส่วนและ เช่าบางส่วน	16	32
รวม	50	100

ที่มา : จากการสำรวจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าชาวชนวนส่วนใหญ่ที่กินทำกินเป็นของตนเองทั้งหมดถึง 27 ครอบครัวใน 50 ครอบครัวตัวอย่างหรือคิดเป็นร้อยละ 54 ส่วนเช่าที่กินทำกินทั้งหมดมีจำนวนน้อยซึ่งมีเพียง 14% เท่านั้น

สถาบันการเงินและสินเชื่อเพื่อการเกษตร

ทุนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการประกอบอาชีพทางการเกษตร แม้กระทั่งการปลูกข้าวนาปี ก็ต้องมีค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรซึ่งทุนดังกล่าวมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี บางปีค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอจำเป็นต้องกู้จากพ่อค้า, นายทุนในอัตราดอกเบี้ยที่สูง ทั้งนี้รัฐบาลจึงมองเห็นความจำเป็นของเกษตรกรที่ต้องเสียอัตราดอกเบี้ยสูง ๆ จึงได้จัดตั้งกลุ่มสหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มดังกล่าว และเกษตรกรที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกจะมีสิทธิกู้ยืมเงินได้ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าพ่อค้า, นายทุน เพื่อนำมาดำเนินการในการผลิตข้าวในปีต่อไป

ตารางที่ 4 แสดงการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ของเกษตรกรที่ใช้เป็นตัวอย่าง

กลุ่มสมาชิก	จำนวนตัวอย่าง (ตัวอย่าง)	คิดเป็นร้อยละ
สหกรณ์การเกษตร	5	10
กลุ่มเกษตรกร	31	62
ไม่เป็นสมาชิกใด ๆ	19	38
รวม	50	100

ที่มา : จากการสำรวจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการวางแผนให้เห็นว่าเกษตรกรชาวนาในตำบลคลองจิมอง เห็นความสำคัญของ กลุ่มสหกรณ์การเกษตร, กลุ่มเกษตรกร ทอสมควรและจะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิก กลุ่มเกษตรกรถึง 31 ครอบครัวยังใน 50 ครอบครัวยังตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 62 และเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตรอีก 10% ส่วนที่เหลืออีก 38% ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลย

จากการวางที่ 4 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ได้มีการเช่ากลุ่มต่าง ๆ ที่รัฐบาลได้ จัดตั้งขึ้นมาเพื่อจะไว้เป็นแหล่งกู้ยืมเพื่อนำเงินไปลงทุนเพาะปลูกข้าว ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่จะกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ ก็แสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงการกู้ยืมเงินของเกษตรกรตัวอย่างจากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ

แหล่งเงินกู้	จำนวนตัวอย่าง (ตัวอย่าง)	คิดเป็นร้อยละ
ธนาคารเพื่อการเกษตร	18	36
สหกรณ์การเกษตร	4	8
ญาติพี่น้อง	5	10
พหุคา	4	8
ไม่กู้ยืม	19	38
รวม	50	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการวางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดจนอยู่และไม่มีทุนเพียงพอ ในการดำเนินการคั้งนั้นเกษตรกรต้องกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ ในจำนวนนี้ได้กู้ธนาคาร

เพื่อการเกษตรถึง 18 ครัวครัวใน 50 ครัวครัวตัวอย่างหรือคิดเป็นร้อยละ 36 สหกรณ์การเกษตร 4 ครัวครัวใน 50 ครัวครัวตัวอย่างหรือคิดเป็นร้อยละ 8 ญาติพี่น้อง 5 ครัวครัวใน 50 ครัวครัวตัวอย่างหรือคิดเป็นร้อยละ 10 และพ่อค้า 4 ครัวครัวใน 50 ครัวครัวตัวอย่าง ซึ่งรวมกันแล้วก็มีถึง 31 ครัวครัวใน 50 ครัวครัวตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 62 นอกจากนี้ยังมีเกษตรกรบางส่วนที่มีทุนค่าเงินของตนเองเพียงพอไม่ต้องกู้ยืมเงินจากผู้อื่น 19 ครัวครัวใน 50 ครัวครัวตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 38 เท่านั้น

ลักษณะการใช้แรงงาน

แรงงานเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในการประกอบอาชีพทางการเกษตรของทุกประเทศในโลก ถึงแม้ว่าบางประเทศ เช่นในยุโรปและอเมริกาจะมีเครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตรอย่างทันสมัยก็ตาม แต่ก็ยังอาศัยแรงงานคนช่วยอยู่เสมอสำหรับการผลิตในประเทศไทยเครื่องจักรกลเหล่านี้ยังมีน้อยของสิ่งซื้อจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้นการเกษตรของไทยจึงจำต้องพึ่งพาอาศัยแรงงานคนเป็นส่วนสำคัญไปอีกนาน

เกษตรกรก็เช่นกันได้มีการนำเครื่องมือทุนแรงที่จำเป็นมาใช้ในการผลิต เช่น เครื่องไถนา, รถแทรกเตอร์ จะเห็นได้ว่าเครื่องมือเหล่านี้ยังคงอาศัยแรงงานมนุษย์เป็นผู้ควบคุมทั้งสิ้น จากการสำรวจพบว่า

เกษตรกรส่วนใหญ่ถึง 40 ครัวครัวใน 50 ครัวครัวตัวอย่างหรือคิดเป็นร้อยละ 80 ใช้แรงงานของตนเองหรือแรงงานในครัวครัวและมีจำนวน 10 ครัวครัวใน 50 ครัวครัวตัวอย่างหรือคิดเป็นร้อยละ 20 มีการจ้างแรงงานจากภายนอกมาช่วยซึ่งส่วนมากเป็นแรงงานที่เกษตรกรไม่สามารถทำเองได้ทัน เช่น การเตรียมดินบางครัวครัวไม่มีรถแทรกเตอร์เป็นของตนเอง ดังนั้นจึงต้องจ้างผู้อื่น และการเกี่ยวเกี่ยวเป็นต้น ซึ่งการจ้างแรงงานมาสมทบนี้เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่เกษตรกรเอง

97904

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

ต้นทุนและรายได้ในการผลิตข้าวนาปี

1. สภาพการผลิตข้าว

การผลิตข้าวของเกษตรกรใน ต. คลองจืด อ. บางปะอิน จ. ชลบุรี ส่วนใหญ่ทำเป็นนาหว่านเพราะสภาพพื้นที่ไม่เหมาะสมที่จะทำเป็นนาข้าวได้ เนื่องจากการชลประทานยังไม่เพียงพอ มีคลองส่งน้ำเข้าพื้นที่เพาะปลูกเมื่อถึงฤดูกาลผลิตจึงต้องอาศัยธรรมชาติเข้าช่วย การทำนาในท้องที่นี้จึงทำกันเพียงปีละ 1 ครั้ง เท่านั้น และเกษตรกรส่วนใหญ่มีความยากจนไม่สามารถที่จะซื้อเครื่องจักร เป็นของตนเอง ไท่คองจ้างผู้อื่นทำให้ต้นทุนการผลิตสูงกว่ารายได้

2. ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนในทางเศรษฐศาสตร์ (Economic cost) แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

2.1 ต้นทุนผันแปร (Variable cost) หมายถึงต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิตหรือขนาดของการผลิตซึ่งประกอบด้วย

1. ค่าปุ๋ย โดยการหาค่าเฉลี่ยการใช้ปุ๋ยของ เกษตรกรทั้งหมด 50 ครัวเรือน ซึ่งใช้ปุ๋ย 59.57 บาท/ไร่ ปุ๋ยที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นปุ๋ยวิทยาศาสตร์ทั้งสิ้น
2. ค่าบาปรามวัชพืชวิธีการปัก เช่นเดียวกันกับค่าปุ๋ยโดยใช้บาปรามวัชพืช 6.56 บาท/ไร่
3. ค่าแรงนวดข้าวเฉลี่ยไร่ละ 100 บาท ผลผลิตของ เกษตรกรเฉลี่ยไร่ละ 19.58 ตัน ดังนั้นค่าแรงนวดข้าวเท่ากับ 19.58 บาท/ไร่
4. ค่าฝัดข้าว เฉลี่ยไร่ละ 60 บาท ดังนั้นค่าแรงฝัดข้าวเท่ากับ 11.75 บาท/ไร่

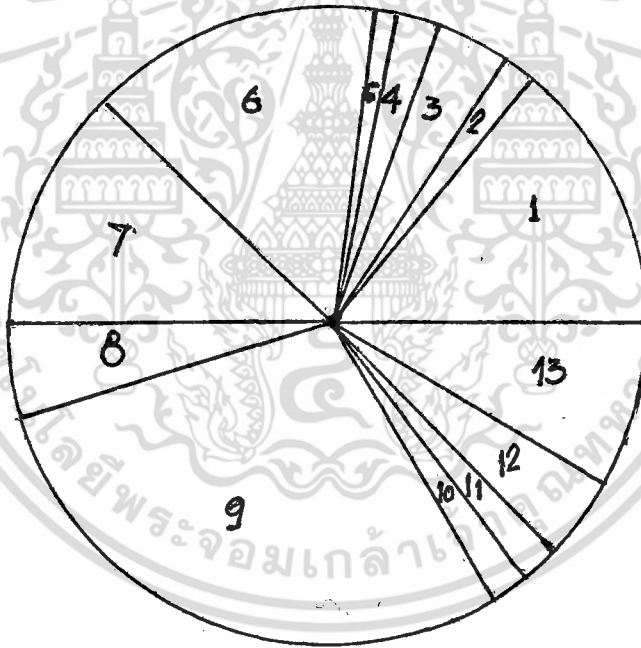
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ค่าจ้างหวามผู้	5	บาท
ค่าจ้างทอมขาว	20	บาท
ค่าค้ายหญ้า	50	บาท
รวม	<u>459.30</u>	บาท

ที่มา : จากการสำรวจ

แผนภาพที่ 2 แสดงต้นทุนผันแปรต่อไร่ในการทำนาของเกษตรกรตัวอย่าง

ที่มา : จากตารางที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้นทุนต้นแปร	เปอร์เซ็นต์
1. ค่าปุ๋ย	12.97
2. ค่ายาปราบวัชพืช	1.43
3. ค่าแรงงานคน	4.26
4. ค่าฝักร้าง	2.55
5. หนุขาวเขาบุง	0.85
6. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน	15.24
7. ค่าเมล็ดพันธุ์	12.61
8. ค่าแรงขนข้าว	4.36
9. ค่าจ้างเกี่ยวเกี่ยว	28.30
10. ค่าจ้างหว่านข้าว	1.09
11. ค่าจ้างหว่านปุ๋ย	1.09
12. ค่าจ้างหว่านยา	4.36
13. ค่าคานหว่าน	10.89
รวม	<u>100.00</u>

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยค่าไร่ของต้นทุนผันแปรตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกของ เกษตรกร
ตัวอย่าง

ต้นทุนผันแปร	1 - 30 ไร่	31 - 60 ไร่	61 - 90 ไร่	มากกว่า 90 ไร่
	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
ค่าปุ๋ย	46.16	65.35	67.06	52.98
ค่ายาปราบวัชพืช	6.03	6.18	7.92	7.02
ค่าแรงนวดข้าว	19.19	20.77	19.29	16.21
ค่าฉีกข้าว	11.51	12.46	11.57	9.73
ขนข้าวเข้าบุง	3.84	4.15	3.86	3.24
ค่าใช้จ่ายในการ เติบโตดิน	70	70	70	70
ค่าเมล็ดพันธุ์	57.76	57.22	59.24	59
ค่าแรงขนข้าว	20	20	20	20
ค่าจ้างเกี่ยวเกี่ยว	130	130	130	130
ค่าจ้างหว่านข้าว	5	5	5	5
ค่าจ้างหว่านปุ๋ย	5	5	5	5
ค่าจ้างหว่านข้าว	20	20	20	20
ค่าถายหญ้า	50	50	50	50
รวม	444.49	466.13	468.94	448.18

ที่มา : จากการสำรวจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางจะเห็นได้ว่าการศึกษาแรงงานชาว, ค่าจ้างเหี่ยวเหี่ยว, ค่าจ้างหวานข้าว, ค่าจ้างหวานบุญ, ค่าจ้างหอมข้าวและค่าค้ายัญหูก ศึกษารวมทั้งสิ้นถึงนั้นจึงจะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายที่กล่าวมาข้างต้นราคาจึง เท่ากันหมดสำหรับค่าใช้จ่ายที่เสียสูงกว่าค่าใช้จ่ายอย่างอื่น คือค่าจ้างเหี่ยวเหี่ยว, ค่าเมล็ดพันธุ์, ค่าบุญเป็นจำนวนเงินไร่ละ 130, 59, 52.98 บาทตามลำดับ

2.2 ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) หมายถึงต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต ประกอบด้วย

1. ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน ซึ่งเกิดจากเงินลงทุนทั้งหมดได้แก่ต้นทุนต้นแปรและต้นทุนคงที่ โดยคิดเทียบจากอัตราดอกเบี้ยธนาคาร 12% ต่อปี คือถ้าเกษตรกรนำค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ผลิตข้าว 1 ไร่ ไปฝากธนาคารเกษตรกรก็จะได้รับผลตอบแทน 12% ต่อปี เท่ากับ 67.96 บาท/ไร่ โดยคิดจากค่าใช้จ่ายทั้งหมด 1 ไร่จากจำนวนตัวอย่าง 50 ตัวอย่าง

2. ค่าเสียโอกาสการใช้ที่ดินในกรณีที่ดินเกษตรกรไม่มีที่ดินเป็นของตนเองจะต้องเสียไร่ละ 100 บาท ดังนั้นเกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเองที่ควรจะนำค่าใช้จ่ายนี้มาคิดด้วย แต่เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นตัวเงิน

3. ค่าภาษีที่ดินซึ่งเกษตรกรจะต้องเสียไร่ละ 7 บาท

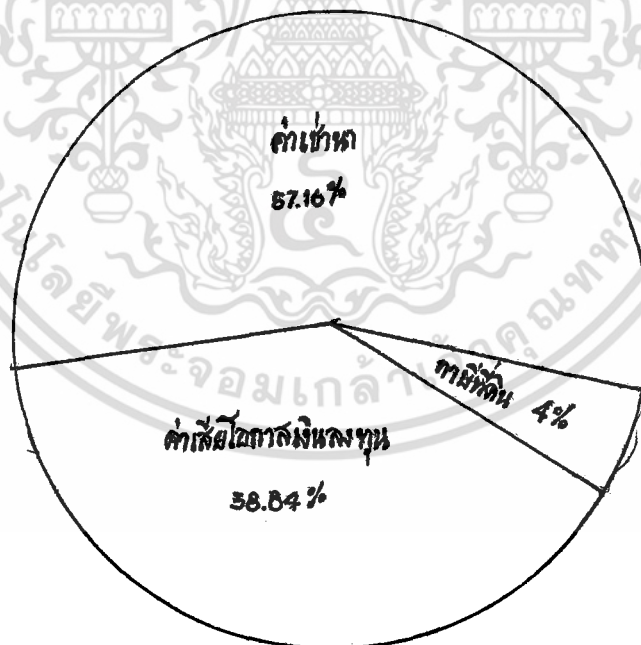
ตารางที่ 8 ต้นทุนคงที่ต่อไร่

ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	67.96	บาท
ค่าเสียโอกาสการใช้ที่ดิน	100	บาท
ค่าภาษีที่ดิน	<u>7</u>	บาท
รวม	<u>174.96</u>	บาท

ที่มา : จากการสำรวจ

ค่าเสียโอกาสเงินลงทุนคิดเพิ่มจากอัตราดอกเบี้ยธนาคาร 18% ต่อปี คือถ้ากลสิกรนำค่าใช้จ่ายทั้งหมดไปฝากธนาคาร กลสิกรจะได้รับผลตอบแทน 12% ต่อปี

แผนภาพที่ 3 แสดงต้นทุนคงที่ต่อไร่ในการทำงานของ เกษตรกรตัวอย่าง

ที่มา : จากตารางที่ 7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยต่อไร่ของต้นทุนที่คำนวณพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกร
ตัวอย่าง

ต้นทุนที่	1 - 30 ไร่	31 - 60 ไร่	61 - 90 ไร่	มากกว่า 90 ไร่
	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	66.19	68.78	69.11	66.62
ค่าเสียโอกาสการใช้ทั่วไป	100	100	100	100
ค่าภาษีที่ดิน	7	7	7	7
รวม	173.19	175.78	176.11	173.62

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตารางจะเห็นว่าค่าเสียโอกาสการใช้ที่ดินเสียเท่ากันหมดคือ 100 บาท/ไร่
ถึงแม้ว่าจะทำการเพาะปลูกขนาดพื้นที่เท่าไรก็ตามและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อไร่ใกล้เคียงกันมาก
ที่สุด

ตารางที่ 10 ต้นทุนทั้งหมดของจำนวนตัวอย่าง 50 ตัวอย่าง

ต้นทุนผันแปร

1. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน	70
2. ค่าปุ๋ย	59.57
3. ค่ายาปราบ	6.56
4. ค่าเมล็ดพันธุ์	57.92
5. ค่าแรงขนข้าว	20
6. ค่าแรงนวดข้าว	19.58
7. ค่าคานหญา	50
8. ค่าจ้างเกี่ยวเกี่ยว	130
9. ค่าจ้างทอผ้า	20
10. ค่ามัดข้าว	11.75
11. ขนข้าวเข้าบุง	3.92
12. ค่าจ้างหว่านข้าว	5
13. ค่าจ้างหว่านปุ๋ย	5

ต้นทุนคงที่

1. ค่าภาษีที่ดิน	7
2. ค่าใช้ที่ดิน	100
3. ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	67.96
รวม	<u>634.26</u>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 ก้นทุนทั้งหมดตามขนาดพื้นที่เพาะปลูก 1 - 30 ไร่

ก้นทุนขั้นแปร

1. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน	70	บาท
2. ค่าปุ๋ย	46.16	"
3. ค่ายาปราบวัชพืช	6.03	"
4. ค่าเมล็ดพันธุ์	57.76	"
5. ค่าแรงในการขนข้าว	20	"
6. ค่าแรงในการนวดข้าว	19.19	"
7. ค่าค้ายหญ้า	50	"
8. ค่าจ้างเกี่ยวเกี่ยว	130	"
9. ค่าจ้างหีบข้าว	20	"
10. ค่ามัดข้าว	11.50	"
11. ขนข้าวเข้าบุง	3.84	"
12. ค่าจ้างหวานข้าว	5.	"
13. ค่าจ้างหวานปุ๋ย	5	"

ก้นทุนคงที่

1. ค่าภาษีที่ดิน	7	"
2. ค่าใช้ที่ดิน	100	"
3. ค่าเสียโอกาสเงินทุน	66.19	"
รวม	<u>617.68</u>	"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 ทัศนทั้งหมดตามขนาดพื้นที่เพาะปลูก 31 - 60 ไร่

ทัศนดินแปร

1. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน	70	บาท
2. ค่าปุ๋ย	65.35	"
3. ค่ายาปราบวัชพืช	6.18	"
4. ค่าเมล็ดพันธุ์	57.22	"
5. ค่าแรงในการขนข้าว	20	"
6. ค่าแรงในการนวดข้าว	20.77	"
7. ค่าคชวิทย	50	"
8. ค่าจ้างเก็บเกี่ยว	130	"
9. ค่าจ้างหีบข้าว	20	"
10. ค่าฝักรข้าว	12.46	"
11. ขนข้าวเขายุง	4.15	"
12. ค่าจ้างหว่านข้าว	5	"
13. ค่าจ้างหว่านปุ๋ย	5	"

ทัศนคงที่

1. ค่าภาษีที่ดิน	7	"
2. ค่าใช้ที่ดิน	100	"
3. ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	68.78	"
รวม	641.91	"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 กัณฑ์ทั้งหมดตามขนาดพื้นที่เพาะปลูก 61 – 90 ไร่

กัณฑ์เงินแปง

1. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน	70	บาท
2. ค่าปุ๋ย	67.06	"
3. ค่ายาปราบวัชพืช	7.92	"
4. ค่าเมล็ดพันธุ์	59.24	"
5. ค่าแรงในการขนข้าว	20	"
6. ค่าแรงในการนวดข้าว	19.29	"
7. ค่าคานหญา	50	"
8. ค่าจ้างเกี่ยวเกี่ยว	130	"
9. ค่าจ้างหอยขาว	20	"
10. ค่ามัดข้าว	11.57	"
11. ขนข้าวเขายูง	3.86	"
12. ค่าจ้างหวานขาว	5	"
13. ค่าจ้างหวานปุ๋ย	5	"

กัณฑ์คงที่

1. ค่าภาษีที่ดิน	7	"
2. ค่าใช้ที่ดิน	100	"
3. ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	69.11	"
รวม	<u>645.05</u>	"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 ต้นทุนทั้งหมดคำนวณราคาค่าที่เกาะปลูกมากกว่า 90 ไร่

ต้นทุนผันแปร

1. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน	70	บาท
2. ค่าปุ๋ย	52.98	"
3. ค่ายาปราบวัชพืช	7.02	"
4. ค่าเมล็ดพันธุ์	59	"
5. ค่าแรงในการขนทราย	20	"
6. ค่าแรงในการนวดทราย	16.21	"
7. ค่าค้ายหญ้า	50	"
8. ค่าจ้างเก็บเกี่ยว	130	"
9. ค่าจ้างหอบทราย	20	"
10. ค่าฝักรับ	9.73	"
11. ขนทรายเข้าบุง	3.24	"
12. ค่าจ้างหว่านทราย	5	"
13. ค่าจ้างหว่านปุ๋ย	5	"

ต้นทุนคงที่

1. ค่าภาษีที่ดิน	7	"
2. ค่าใช้ที่ดิน	100	"
3. ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	66.62	"
รวม	<u>621.80</u>	"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. รายได้

ในการศึกษารายได้ของ เกษตรกรใน ต.คลองจิก อ.บางปะอิน นี้ จะทำการศึกษา เฉพาะรายได้จากการขายข้าวในฤดูกาลผลิต 2525/26 เท่านั้น

ในที่นี้ รายได้ = ราคา \times ผลผลิต

- ราคา ได้จากราคาเฉลี่ยทั้งหมด 50 ตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ เกวียนละ 2890 บาท
- ผลผลิต คือผลผลิตข้าวที่ได้รับจากการทำนาปีของเกษตรกร ต.คลองจิกจำนวน 50 ตัวอย่าง ผลผลิตที่ได้รับคือ 19.58 ตัน/ไร่ ซึ่งเป็นผลผลิตที่ค่อนข้างต่ำเนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ และการชลประทานยังไม่ดีพอ ดังนั้นเกษตรกรจึงขายข้าวไว้ขาย ในจำนวนที่ไม่มากเท่าไรนัก

รายได้เฉลี่ยของเกษตรกรจำนวน 50 ตัวอย่างมีรายได้จากการขายข้าวไร่ละ

567.04 บาท

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบผลผลิตข้าวที่ได้รับและรายได้ออไร่ตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรตัวอย่าง

ขนาดของถุ่ม (ไร่)	ผลผลิตข้าว (ตัน)	ราคา (บาท/ตัน)	รายได้ (บาท/ไร่)
1 – 30	19.19	28.88	554.21
31 – 60	20.77	28.61	594.23
61 – 90	19.29	29.62	571.37
มากกว่า 90	16.21	29.49	478.19

ที่มา : จากตารางสำรวจ

จากตารางแสดงให้เห็นว่าขนาดพื้นที่เพาะปลูก 31 – 60 ไร่ ได้รับผลผลิตข้าวสูงสุดคือ 20.77 ตัน/ไร่ และมีรายได้ออไรสูงสุดคือ 594.23 บาท/ไร่ รองลงมาคือขนาดพื้นที่เพาะปลูก 61 – 90 ไร่ ซึ่งได้รับผลผลิต 19.29 ตัน/ไร่ และมีรายได้ออไร 571.37 บาท/ไร่ แม้ว่าขนาดพื้นที่เพาะปลูกมากกว่า 90 ไร่ ได้ผลผลิตน้อยที่สุด เนื่องมาจากการดูแลไม่ทั่วถึงเพราะทำเป็นจำนวนมากตรงกับขนาดพื้นที่เพาะปลูก 31 – 60 ไร่ ได้ผลผลิตสูงสุดเพราะว่ามีารดูแลอย่างทั่วถึง

บทที่ 4

วิเคราะห์ผลคอมแทนทางเศรษฐกิจ

จากข้อมูลในบทที่ 3 จะนำมาคำนวณเพื่อวิเคราะห์ผลคอมแทนทางเศรษฐกิจในการผลิตข้าวนาปีตามวิธีที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 (วิธีวิเคราะห์ข้อมูล) การวิเคราะห์ดังกล่าวนี้จัดทำกรวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดซึ่งมี 50 ตัวอย่าง นอกจากนี้ยังได้แบ่งกลุ่มใหญ่ออกเป็นกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ตามขนาดพื้นที่การเพาะปลูก เพื่อนำมาเปรียบเทียบเพิ่มอีกว่าผลคอมแทนต่อต้นทุนผันแปรและอัตราผลคอมแทนต่อต้นทุนทั้งหมดคือไรของแต่ละกลุ่มอีกด้วย

1. กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 50 ตัวอย่าง

รายได้ทั้งหมด	567.04	บาท
ต้นทุนผันแปร	459.30	บาท
ต้นทุนทั้งหมด	634.26	บาท

$$\begin{aligned} \text{รายได้สุทธิ} &= \text{รายได้ทั้งหมด} - \text{ต้นทุนผันแปร} \\ &= 567.04 - 459.30 \\ &= 107.74 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{กำไรสุทธิ} &= \text{รายได้ทั้งหมด} - \text{ต้นทุนทั้งหมด} \\ &= 567.04 - 634.26 \\ &= -67.22 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{อัตราผลคอมแทนต่อต้นทุนผันแปร} &= \frac{\text{รายได้สุทธิ}}{\text{ต้นทุนผันแปร}} \times 100 \\ &= \frac{107.74}{459.30} \times 100 \\ &= 23.43\% \end{aligned}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\begin{aligned}
 \text{อัตรารวมลดหย่อนแทนดอกเบี้ยทั้งหมด} &= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ต้นทุนทั้งหมด}} \\
 &= \frac{-67.22}{634.26} \times 100 \\
 &= -10.60\%
 \end{aligned}$$

2. แบ่งตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกออกเป็น 4 กลุ่ม

2.1 ขนาดพื้นที่เพาะปลูก 1 - 30 ไร่

$$\text{รายได้ทั้งหมด} = 554.21 \text{ บาท}$$

$$\text{ต้นทุนผันแปร} = 444.49 \text{ บาท}$$

$$\text{ต้นทุนทั้งหมด} = 617.68 \text{ บาท}$$

$$\text{รายได้สุทธิ} = \text{รายได้ทั้งหมด} - \text{ต้นทุนผันแปร}$$

$$= 554.21 - 444.49$$

$$= 109.72$$

$$\text{กำไรสุทธิ} = \text{รายได้ทั้งหมด} - \text{ต้นทุนทั้งหมด}$$

$$= 554.21 - 617.68$$

$$= -63.47$$

$$\text{อัตรารวมลดหย่อนแทนดอกเบี้ยผันแปร} = \frac{\text{รายได้สุทธิ}}{\text{ต้นทุนผันแปร}} \times 100$$

$$= \frac{109.72}{444.49} \times 100$$

$$= 24.68\%$$

$$\text{อัตรารวมลดหย่อนแทนดอกเบี้ยทั้งหมด} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ต้นทุนทั้งหมด}} \times 100$$

$$= \frac{-63.47}{617.68} \times 100$$

$$= -10.27\%$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ขนาดพื้นที่เพาะปลูก 31 – 60 ไร่

รายได้ทั้งหมด	594.23	บาท
ต้นทุนผันแปร	466.13	บาท
ต้นทุนทั้งหมด	641.91	บาท

$$\text{รายได้สุทธิ} = \text{รายได้ทั้งหมด} - \text{ต้นทุนผันแปร}$$

$$= 594.23 - 466.13$$

$$= 128.10$$

$$\text{กำไรสุทธิ} = \text{รายได้ทั้งหมด} - \text{ต้นทุนทั้งหมด}$$

$$= 594.23 - 641.91$$

$$= -47.68$$

$$\text{อัตรารวมผลทดแทนต่อต้นทุนผันแปร} = \frac{\text{รายได้สุทธิ}}{\text{ต้นทุนผันแปร}} \times 100$$

$$= \frac{128.10}{466.13}$$

$$\text{กำไรสุทธิ} = \text{รายได้ทั้งหมด} - \text{ต้นทุนทั้งหมด}$$

$$= 594.23 - 641.91$$

$$= -47.68$$

$$\text{อัตรารวมผลทดแทนต่อต้นทุนผันแปร} = \frac{\text{รายได้สุทธิ}}{\text{ต้นทุนผันแปร}} \times 100$$

$$= \frac{128.10}{466.13} \times 100$$

$$= 27.48\%$$

$$\text{อัตรารวมผลทดแทนต่อต้นทุนทั้งหมด} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ต้นทุนทั้งหมด}} \times 100$$

$$= \frac{-47.68}{641.91} \times 100$$

$$= -7.43\%$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ขนาดพื้นที่เพาะปลูก 61 – 90 ไร่

รายได้ทั้งหมด	571.37	บาท
ต้นทุนผันแปร	468.94	บาท
ต้นทุนทั้งหมด	645.05	บาท

$$\text{รายได้สุทธิ} = \text{รายได้ทั้งหมด} - \text{ต้นทุนผันแปร}$$

$$= 571.37 - 468.94$$

$$= 102.43$$

$$\text{กำไรสุทธิ} = \text{รายได้ทั้งหมด} - \text{ต้นทุนทั้งหมด}$$

$$= 571.37 - 645.05$$

$$= -73.68$$

$$\text{อัตรารวมผลตอบแทนต่อต้นทุนผันแปร} = \frac{\text{รายได้สุทธิ}}{\text{ต้นทุนผันแปร}} \times 100$$

$$= \frac{102.43}{468.94} \times 100$$

$$= 21.84\%$$

$$\text{อัตรารวมผลตอบแทนต่อต้นทุนทั้งหมด} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ต้นทุนทั้งหมด}} \times 100$$

$$= \frac{-73.68}{645.05} \times 100$$

$$= -11.39\%$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ขนาดพื้นที่เพาะปลูกมากกว่า 90 ไร่

รายได้ทั้งหมด	478.19	บาท
ต้นทุนผันแปร	448.18	บาท
ต้นทุนทั้งหมด	621.80	บาท

$$\text{รายได้สุทธิ} = \text{รายได้ทั้งหมด} - \text{ต้นทุนผันแปร}$$

$$= 478.19 - 448.18$$

$$= 30.01$$

$$\text{กำไรสุทธิ} = \text{รายได้ทั้งหมด} - \text{ต้นทุนทั้งหมด}$$

$$= 478.19 - 621.80$$

$$= -143.61$$

$$\text{อัตรารวมผลตอบแทนต่อต้นทุนผันแปร} = \frac{\text{รายได้สุทธิ}}{\text{ต้นทุนผันแปร}} \times 100$$

$$= \frac{30.01}{448.18} \times 100$$

$$= 6.69\%$$

$$\text{อัตรารวมผลตอบแทนต่อต้นทุนทั้งหมด} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ต้นทุนทั้งหมด}} \times 100$$

$$= \frac{-143.61}{621.80} \times 100$$

$$= -23.09\%$$

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบอัตรารวมผลตอบแทนกองทุนผันแปรและอัตรารวมผลตอบแทนกองทุนทั้งหมด
ต่อไร่ตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกของ เกษกรตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่ม (ไร่)	อัตรารวมผลตอบแทนกองทุน ผันแปร (เปอร์เซ็นต์)	อัตรารวมผลตอบแทนกองทุนทั้งหมด (เปอร์เซ็นต์)
1 - 30	24.68	- 10.27
31 - 60	27.48	- 7.43
61 - 90	21.84	- 11.39
มากกว่า 90 ไร่	6.69	- 23.09

ที่มา : จากตารางคำนวณ

จากตารางแสดงให้เห็นว่าขนาดพื้นที่เพาะปลูก 31 - 60 ไร่ ให้อัตรารวมผลตอบแทน
กองทุนผันแปรสูงสุดคือ 27.48% หมายถึงว่าการทำนาขนาด 31 - 60 ไร่ จะได้กำไรสูงสุด
และอัตรารวมผลตอบแทนกองทุนทั้งหมดมีค่าที่ขยายน้อยที่สุดคือ - 7.43% หมายถึงว่าการทำนาขนาด
31 - 60 ไร่ ขาดทุนน้อยที่สุด

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษานโยบายและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเกษตรกร ต. คลองจิก อ. บางปะอิน จ. อุทัยฯ พบว่ามีความยากจนมาก ทั้งที่มีการทำนาปี สาเหตุเนื่องมาจากต้นทุนการผลิตสูงและผลผลิตต่อไร่ต่ำทำให้เกษตรกรมีรายได้น้อยจึงทำให้รายได้น้อยไม่พอใช้จ่าย ทั้งนี้การทำนาปีคือไปคองกู้ยืมเงินจากพ่อค้า, นายทุน, ธนาคารมาลงทุนทำนาในอัตราดอกเบี้ยสูง ซึ่งต้นทุนการผลิตข้าวของชาวนามีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

สำหรับที่ดินทำนาในเขตนี้เป็นดินร่วนเหมือนพื้นที่ส่วนใหญ่ปริมและจักไว้เป็นเขตเวียงร้อยแล้ว ลักษณะเป็นสีเหลืองปนน้ำตาลอ่อนการไถเตรียมดินในการเพาะปลูก และเกี่ยวเกี่ยว แก้วความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำเพราะเกษตรกรทำนาปีมาตั้งแต่ ปู่ ย่า ตา ยาย ไม่ค่อยมีการบำรุงรักษาดินเท่าที่ควร ส่วนมากจะใส่เฉพาะปุ๋ยวิทยาศาสตร์เท่านั้นไม่มีการใส่ปุ๋ยคอกทำให้ดินเป็นกรด จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลผลิตลดลงแต่เกษตรกรก็สามารถทำการผลิตได้ทุกปีเนื่องมาจากพื้นที่ดินที่ทำการเพาะปลูกเป็นของตนเองทั้งหมดถึง 27 ไร่ใน 50 ไร่หรือคิดเป็นร้อยละ 54 มีส่วนน้อยที่เกษตรกรไม่มีที่ดินเป็นของตนเองเพราะมีความยากจนไม่สามารถที่จะซื้อที่ดินเป็นของตนเองได้ ซึ่งต้องเสียค่าเช่าที่ดินไร่ละ 100 บาท/ฤดูกาลผลิต ทำให้ต้นทุนการผลิตต่อไร่สูงเกินไป

จากการศึกษาคำนวณและรายได้ในการทำนาปีของเกษตรกร ต. คลองจิก อ. บางปะอิน จำนวน 50 ตัวอย่าง เห็นได้ว่าเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตทั้งหมด 634.26 บาท/ไร่ แต่ว่ามีรายได้จากการขายข้าวเพียง 567.04 บาท/ไร่ ซึ่งได้ผลผลิตเพียง 19.58 ตัน/ไร่ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนผันแปรและอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนทั้งหมด ปรากฏว่าอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนผันแปรได้เท่ากับ 23.47% แต่ ถ้าศึกษาอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนทั้งหมดได้เท่ากับ - 10.60% แสดงว่าการทำนาปีขาดทุน 10.60% ต่อไร่ นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาโดยการแบ่ง

จำนวนตัวอย่างเกษตรกร 50 ตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม ตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่ได้รับปรากฏว่าการเพาะปลูกข้าวในขนาด 31 – 60 ไร่ได้ผลผลิตข้าวสูงสุดคือ 20.77 ตัน/ไร่ และยังมีรายไ้สูงสุดอีกด้วยคือ 594.23 บาท/ไร่ นอกจากนี้ยังได้เปรียบเทียบ อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนผันแปรและอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนทั้งหมด ปรากฏว่าขนาดพื้นที่เพาะปลูก 31 – 60 ไร่ ที่ที่สุดคือถ้าคิดอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนผันแปรได้ อัตราผลตอบแทนถึง 27.48% ต่อไร่โดยไม่จำเป็นต้องขายผลผลิต แต่ถ้าคิดอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนทั้งหมด ขนาดพื้นที่เพาะปลูก 31 – 60 ไร่ขาดทุนน้อยที่สุดคือ 7.43% ต่อไร่ พึงพิจารณาที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงต้นทุนและรายไ้ตามขนาดพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรตัวอย่าง

ต้นทุนและรายไ้	ขนาดพื้นที่เพาะปลูก (ไร่)			
	1 – 30	31 – 60	61 – 90	มากกว่า 90
	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
ต้นทุนผันแปร	444.49	466.13	468.94	448.18
ต้นทุนคงที่	173.19	175.78	176.11	173.62
ต้นทุนทั้งหมด	617.68	641.91	645.05	621.80
รายไ้	554.21	594.23	571.37	478.19
รายไ้สุทธิ	109.72	128.10	102.43	30.01
กำไรสุทธิ	-63.47	-47.68	-73.68	-143.61
-อัตราผลตอบแทนต่อ ต้นทุนผันแปร (%)	24.68	27.48	21.84	6.69
-อัตราผลตอบแทนต่อ ต้นทุนทั้งหมด (%)	-10.27	-7.43	-11.39	-23.09

ที่มา : จากการคำนวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

จากผลผลิตข้าวที่ได้รับและรายได้ที่ได้รับต่อไร่แสดงให้เห็นว่าขนาดพื้นที่เพาะปลูก 31 – 60 ไร่ นำที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรทำกันเพราะว่าเกษตรกรทำแล้วได้รับผลผลิตสูงสุด และโครายโคสุทรีสูงสุดอีกด้วยคือ 128.10 บาท/ไร่

นอกจากนี้เกษตรกรยังมีปัญหาต่าง ๆ ในการผลิตข้าวนาปีอีกหลายประมาณ คือ

ปัญหาข้อที่ 1 ปัญหาเรื่องการชลประทาน

ตำบลคลองจิก อ.บางปะอิน ที่กินส่วนใหญ่ในเขตนี้นั้นเป็นที่ราบลุ่ม พื้นที่ส่วนใหญ่กับ ปลูกข้าวเป็นเขตเวียงร้อยแล้ว ลักษณะ เป็นสีเหลืองดินน้ำ ง่ายต่อการไถครีมนดิน เกษตรกร จึงนิยมทำนาหว่านเพราะพื้นที่บริเวณนี้ส่วนใหญ่ของอาศัยธรรมชาติเราช่วย ถ้าฝนไม่ตกตามฤดูกาลจะทำให้ข้าวได้รับความเสียหายเพราะการชลประทานในเขตนี้นี้ไม่สามารถช่วยเกษตรกรในช่วงฤดูการผลิตได้เท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

ในช่วงเดือน เมษายน – พฤษภาคม ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่เริ่มหว่านข้าวและเป็นช่วง ที่เป็นฤดูแล้ง ดังนั้นชาวบ้านของอาศัยธรรมชาติคือน้ำฝน ถ้าหากฝนไม่ตกข้าวก็จะเสียหาย ดังนั้น ชลประทานควรจะทำคลองส่งน้ำเล็ก ๆ เข้าไปในพื้นที่เพาะปลูกเมื่อถึงช่วงที่เกษตรกรหว่านข้าว เกษตรกรจะสามารถใช้น้ำจากคลองส่งน้ำนี้ จะทำให้ข้าวที่หว่านไม่ได้รับความเสียหายเหมือน เช่นที่ผาน ๆ มา

ปัญหาข้อที่ 2 ปัญหาเรื่องความอุดมสมบูรณ์ของดิน

ที่กินส่วนใหญ่ในเขตนี้นั้นเป็นดินร่วนเมื่อการทำนาขึ้นมาเป็นเวลาช้านาน จึงทำให้ความ

คุณสมบัติของสินค้า มีแร่ธาตุอาหารไม่เพียงพอกับความต้องการของข้าว เนื่องจากเกษตรกร
ได้แค่ใช้ที่ดิน ไม่มีการบำรุงรักษาดินเท่าที่ควร การใส่ปุ๋ยมักจะใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ เพียงอย่าง
เดียวทำให้ดินมีสภาพเป็นกรดได้ ซึ่งเป็นสาเหตุให้ผลผลิตข้าวลดน้อยลงเรื่อย ๆ

ข้อเสนอแนะ

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรแนะนำให้เกษตรกรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้
ปุ๋ย ไม่ควรให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์เพียงอย่างเดียว ควรจะให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยคอกบ้าง
และควรจะต้องขยายข้อเสียของการใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ในที่ดินติดต่อกันเป็นระยะเวลาานาน ๆ

ปัญหาข้อที่ 3 เรื่องต้นทุนการผลิต

จากการศึกษาค้นทุนการผลิตจะเห็นว่าต้นทุนการผลิตจะสูงกว่ารายได้ที่ได้รับทำให้
เกษตรกร ค. คลองจิกทำนาขาดทุน ซึ่งต้นทุนการผลิตที่สูงส่วนใหญ่จะเป็นต้นทุนผันแปร

ข้อเสนอแนะ

เกษตรกร ค. คลองจิก เสียต้นทุนผันแปรในการผลิตข้าวนาปีสูง ทั้งนี้เพราะลด
ต้นทุนผันแปรลงจะทำให้ต้นทุนการผลิตข้าวนาปีต่ำลง โทแก่ คำปุ๋ยควรจะใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ให้
น้อยลง แล้วหันมาใช้ปุ๋ยคอกแทน หรือคอกขี้วัวไม่ควรจะเผาหึ่งควรจะได้กสยลงในพื้นที่เพาะ
ปลูกเพราะเราถือว่าเป็นปุ๋ยไคอย่างหนึ่ง เป็นการลดต้นทุนการผลิตลงอีกควยและค่าจ้างคาย
หญ้าเกษตรกรควรจะเข้มแรงกันทำไม่ของจ้างจะทำให้ลดต้นทุนการผลิตลงได้

ปัญหาข้อที่ 4 เรื่องการตลาด

การตลาดของข้าวแม้ว่าจะมีการประกันราคาในอัตราเฉลี่ยณะ 3500 บาท ก็ตาม
แต่ในความเป็นจริงแล้ว เกษตรกรไม่สามารถขายได้ในราคานี้ เพราะพ่อค้าจะไปการซื้อข้าว

เปลือกถึงมูลค่าเบาของ เกษกรกรเอง และให้ราคาที่ถูกกว่าโดยอ้างคุณภาพข้าว, ความขึ้นรวม ทั้ง เกษกรกรไทยมักสำนึกในบุญคุณที่ให้ความช่วยเหลือ จึงทำให้เกิดความตึกเกรงใจแก่พ่อค้า เพราะคนเฒ่าจะคงขอความช่วยเหลือในภายหน้าอีก จึงทำให้เต็มใจขายให้ในราคาที่ถูกกว่าราคาประกัน

ขอเสนอแนะ

รัฐบาลควรมีเงินทุนไถนารซื้อข้าวมาก ๆ และควรมีเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอกแก่การ บริการของ เกษกรกร ควรจัดยานพาหนะที่จะออกไปซื้อข้าวให้เพียงพอ และประการสุดท้ายควรมีบัญชีที่จะเก็บข้าวในการซื้อข้าวจากเกษกรกรให้ได้มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

1. ศูนย์สถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปีเพาะปลูก 2522/2523 เอกสารสถิติการเกษตร
เลขที่ 134 กรุงเทพมหานคร 2523
2. ศูนย์สถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ชานาปี ปีเพาะปลูก 2509/10-2522/23 เอกสารสถิติการเกษตรเลขที่ 135
กรุงเทพมหานคร 2523
3. กองเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2524.
รายงานการศึกษาการทำนา และรายได้จากการทำนา ปี 2523

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้